

Krzyż Wolności i Solidarności

<https://ipn.gov.pl/kwi/uroczystosci/25,Uroczystosc-wreczenia-orderow-i-odznaczen-panstwowych-dzialaczom-opozycji-antyko.html>
25.04.2024, 08:23

Uroczystość wręczenia orderów i odznaczeń państwowych działaczom opozycji antykomunistycznej – Warszawa, 12 listopada 2014 r.

12 listopada 2014 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki odbyła się uroczystość wręczenia orderów i odznaczeń państwowych działaczom antykomunistycznej opozycji.

Podczas uroczystości z udziałem Prezesa IPN, aktu dekoracji dokonał doradca społeczny Prezydenta RP Krzysztof Król. Zgodnie z Postanowieniem Prezydenta RP z dnia 21 października 2014 r. Michał Janiszewski został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Zbigniew Adamczyk, Mariusz Adamowicz i Bogusław Dziatko – Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski. Krzyżem Wolności i Solidarności zostali odznaczeni: Mariusz Bogdanowicz, Andrzej Chyłek, Alina Cybuła-Borowińska, Jerzy Dobrowolski, Paweł Gierczak, Arkadiusz

Grunwald, Krzysztof Piotr Hołowczyc, Krzysztof Lancman, Cezary Łazarewicz, Igor Miłoszewski, Jerzy Napierała-Nowak, Teodozja Szwed, Bohdan Urbankowski.

Poniżej publikujemy biogramy odznaczonych:

1. Michał Janiszewski

Jako pracownik Zakładu Eksploatacji Dźwigni Przedsiębiorstwa Gospodarki Maszyn Budowlanych w Warszawie od 1980 r. zaangażował się w działalność opozycyjną w przyzakładowym NSZZ „Solidarność”, wchodząc w skład Komisji Zakładowej. Po wprowadzeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. kontynuował działalność związkową m.in. rozpowszechniając w miejscu pracy, na terenie Warszawy, Radomia i Grójca wydawnictwa NSZZ „Solidarność”, w tym pismo pt. „Przetrwanie” publikujące krytyczne opinie na temat panującego ustroju. W wyniku rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu Pana Michała Janiszewskiego w dniu 22 lutego 1982 r. został on zatrzymany i przekazany w dniu 24.02.1982 r. do dyspozycji Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Kielcach, która zastosowała wobec niego areszt tymczasowy. W dniu 29 marca 1982 r. za prowadzenie nielegalnej działalności, w tym kolportaż pism wydawanych przez podziemne władze związkowe został skazany wyrokiem Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego z siedzibą w Kielcach na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W wyniku częściowej rewizji wyroku Sądu Najwyższego – Izby Wojskowej w dniu 10 maja 1983 r. karę pozbawienia wolności zawieszono na 3 lata oraz wymierzono karę 15 000 zł grzywny. W dniu 11 maja 1982 r. wydano zarządzenie zwolnienia Pana Michała Janiszewskiego z Aresztu Śledczego w Kielcach, a postanowieniem z dnia 3 listopada 1983 r. kara została darowana na mocy ustawy z 21 lipca 1983 r. o amnestii. Kontynuował działalność opozycyjną również w latach następnych. W ramach podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” redagował, drukował i kolportował nielegalne wydawnictwa, m.in. „Niepodległość” i „Unia”. W dniu 10 października 1985 r. w mieszkaniu, w którym przebywał przeprowadzono kolejną rewizję. Zarekwirowano wówczas m.in. nie zarejestrowany powielacz białkowy, matryce, farbę drukarską, 6 000 egzemplarzy wydawnictw („Unia”, „Robotnik”, „Solidarność”) oraz pieczętki NSZZ „Solidarność”. W związku z tym faktem, na mocy postanowienia Prokuratury Wojskowej w Warszawie w dniu 12 października 1985 r. został osadzony w Areszcie Śledczym Warszawa-Mokotów, a w dniu 19 czerwca 1986 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Wydz. IV Karny nieprawomocnym wyrokiem skazał Pana Michała Janiszewskiego na karę dwóch lat pozbawienia wolności. Areszt tymczasowy został wobec niego uchylony 5.08.1986 r.

2. Zbigniew Adamczyk

Od 1973 r. pracował jako elektroradiolog w warszawskich placówkach zdrowia. W latach 1977-79 współpracował z KSS KOR, a od 1979 r. z KPN. Kolportował „Robotnika”- niezależne pismo KSS KOR. We wrześniu 1980 r. wstąpił do NSZZ „Solidarność”. Był członkiem Komitetu Założycielskiego, a następnie członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Ośrodku Medycyny Pracy Budowlanych w Szpitalu Bielańskim w Warszawie. W czerwcu i grudniu 1981 r. był delegatem na I i II Walny Zjazd Delegatów Regionu Mazowsze. W latach 1982-86 był przewodniczącym Tymczasowej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w OMPB, w latach

1982-88 członkiem podziemnej Komisji Koordynacyjnej Służby Zdrowia Regionu Mazowsze, w latach 1982-84 członkiem Rady Wykonawczej Międzyzakładowego Porozumienia Solidarności Unia, w latach 1984-86 członkiem Rady Wykonawczej Grupy Politycznej Niezawisłość, od 1986 r. członkiem Grupy Politycznej Solidarność i Niepodległość. W latach 1982-88 organizował zbiórkę pieniędzy, pomoc materialną i medyczną uwięzionym i ich rodzinom, pomagał osobom represjonowanym w zdobyciu pracy, udzielał schronienia ukrywającym się, uczestniczył w manifestacjach NSZZ „Solidarność” i KPN, organizował pomoc medyczną dla manifestujących. Był współzałożycielem i redaktorem pism „Solidarność i Niezawisłość”, „Wolna Trybuna”, kolporterem pism „Głos Medyka”, „Zeszyty Niezależnej Myśli Lekarskiej”, „Niezawisłość”, „CDN-Głos Wolnego Robotnika”, „Tygodnik Mazowsze”, „Tygodnik Wojenny”, „Wola”, ulotek, książek, kaset, znaczków poczty podziemnej, kart okolicznościowych. Był wielokrotnie zatrzymywany, przesłuchiwany, przeprowadzano rewizje w jego mieszkaniu, dwukrotnie pobity w 1983 i 1986 roku. W 1986 r. został zwolniony z pracy. Od 1987 r. pracował w Instytucie Kardiologii w Warszawie. W 1988 r. współorganizował Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” w Instytucie Kardiologii i Komisję Koordynacyjną Służby Zdrowia NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze. W 1989 r. został przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Instytucie Kardiologii w Warszawie i członkiem Rady Sekcji Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze.

3. Mariusz Adamowicz

Od 1981 r. był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów. W stanie wojennym uczestniczył w akcjach ulotkowych i manifestacjach w Szczecinie. Drukował i kolportował podziemne pisma „Jedność”, „Kotwica”, „Akademicki Ruch Oporu - ARO” i „Akademicki Biuletyn Informacyjny - ABI”. Ze względu na swoją działalność poligraficzną został aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Szczecinie. Następnie został skazany na 9 miesięcy pozbawienia wolności i karę pieniężną. W Zakładzie Karnym w Goleniowie przebywał od października 1982 r. do lipca 1983 r.

4. Bogusław Działko

We wrześniu 1980 r. został członkiem NSZZ „Solidarność” w KWK „Wujek” w Katowicach. W stanie wojennym zaangażował się w działalność konspiracyjnych struktur najpierw Konfederacji Polski Niepodległej, a następnie Polskiej Partii Niepodległościowej. W sierpniu 1985 r. uczestniczył w Rajdzie szlakiem 1 Kompanii Kadrowej J. Piłsudskiego, zorganizowanym przez KPN i PPN. 3 października 1985 r. SB przeprowadziła przeszukanie w Domu Górnika w Katowicach, w pokoju, w którym zamieszkiwał Pan Bogusław Działko. Odnaleziono wówczas kilkadziesiąt różnych wydawnictw bezdebitowych: książki drugiego obiegu, wydawnictwa i ulotki sygnowane przez NSZZ „Solidarność”, „Solidarność Walczącą”, KPN i PPN. Między innymi odnaleziono kilkadziesiąt egzemplarzy ulotki z karykaturą gen. Wojciecha Jaruzelskiego, które Bogusław Działko zamierzał rozpowszechnić w Katowicach, przed wyborami do Sejmu PRL z 13 października 1985 r. Tego samego dnia Bogusław Działko został zatrzymany, a 5 października 1985 r. Prokuratura Wojewódzka w Katowicach zastosowała wobec niego tymczasowe aresztowanie do 3 stycznia 1986 r. Został osadzony w areszcie śledczym w Katowicach. Po

uwięzieniu SB proponowała mu zwolnienie z aresztu za cenę współpracy. Propozycję tę kategorycznie odrzucił. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Katowicach z 28 lutego 1986 r. został skazany na 1 rok i 2 miesiące pozbawienia wolności, pokrycie kosztów postępowania sądowego i opłatę w kwocie 6000 zł. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Katowicach z 16 lipca 1986 r. został zwolniony z odbywania reszty kary. Areszt opuścił 25 lipca 1986 r. Postanowieniem z 28 lipca 1986 r. Prokuratura Wojewódzka w Katowicach umorzyła prowadzone przeciwko niemu postępowanie, na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw. Po wyjściu na wolność utrzymywał kontakty z członkami KPN i PPN. 11 listopada 1986 r. w Krakowie uczestniczył w obchodach Święta Odzyskania Niepodległości, organizowanych przez KPN.

5. Mariusz Bogdanowicz

Jako uczeń Liceum Ogólnokształcącego Nr 6 w Szczecinie, od 1976 r., działał w antykomunistycznej organizacji Młodzież Orłętom Lwowskim. Brał udział w akcjach malowania haseł antyreżimowych na murach. W ramach współpracy z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela kolportował ulotki na terenie Szczecina. W 1977 r. rozpoczął aktywną działalność w Duszpasterstwie Akademickim przy Kościele oo. Jezuitów w Szczecinie. Brał udział w spotkaniach organizowanych przez ww. ośrodek, podczas których nawiązał kontakty z działaczami opozycyjnymi (m.in. ze współorganizatorem szczecińskiego ROPCiO i SKS - ks. Hubertem Czumą). W sierpniu 1980 r. wstąpił do NSZZ „Solidarność” przy Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Odra” w Szczecinie. W latach 1985-1989 był członkiem Solidarności Walczącej. Uczestniczył wówczas w licznych manifestacjach ulicznych, a także zajmował się drukowaniem i kolportażem pisma społeczno-politycznego pt. „Gryf”.

6. Andrzej Chyłek

Zaangażowany w kolportaż i druk wydawnictw niepodległościowych takich jak: „Tygodnik Mazowsze”, „Wolna Trybuna”, „Unia”. Od 1986 r. działacz Grupy Politycznej „Niezawisłość”. Od 1987 r. działacz Konfederacji Polski Niepodległej, współtwórca „Wydawnictwa Polskiego KPN”. Od 1988 r. organizator i członek Komitetu Założycielskiego NSZZ „S” Warszawskiego Przedsiębiorstwa Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych Mostostal Warszawa.

7. Alina Cybula-Borowińska

Działalność opozycyjną rozpoczęła w czerwcu 1976 r. udziałem w strajku w macierzystym zakładzie pracy – Fabryce Wyrobów Precyzyjnych im. Gen. K. Świerczewskiego w Warszawie, za co została zwolniona z pracy. W l. 1976-1984 jako pracownik Zakładów Wytwórczych Urządzeń Telefonicznych w Warszawie była zaangażowana w działalność Komitetu Więzionych za Przekonania Regionu Mazowsze, gdzie pełniła funkcje skarbnika Zarządu Krajowego. W 1980 r. została członkiem Konfederacji Polski Niepodległej. Po ogłoszeniu stanu wojennego w dn. 14-15 grudnia 1981 r. była współorganizatorką strajku w zakładzie pracy, pozostawała w stałym kontakcie z działaczami NSZZ „S” Regionu Mazowsze i podjęła się reaktywowania działalności Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. W związku z prowadzoną działalnością 8 maja

1982 r. została internowana i umieszczona w Ośrodku Odosobnienia w Gołdapi. Po wyjściu na wolność 12 czerwca 1982 r. ponownie zaangażowała się w prace konspiracyjnych struktur „S”. W dniu 17 października 1982 r. uczestniczyła w nielegalnym spotkaniu członków „S”, które odbyło się na Jasnej Górze. Brała udział w przygotowaniach ogólnopolskiej akcji protestacyjnej, która miała się odbyć w dniach 10-13 listopada 1982 r. W związku z powyższym została przewencyjnie zatrzymana i ponownie internowana, w Ośrodku Odosobnienia w Darłówku. Przebywała tam w okresie pomiędzy 23 października a 13 listopada 1982 r. Zwolniona z uwagi na zły stan zdrowia. Pozostawała w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa do 1989 r.

8. Jerzy Waldemar Dobrowolski

Z chwilą wprowadzenia stanu wojennego nie zaprzestał działalności związkowej i był jednym z najbardziej aktywnych działaczy w przedsiębiorstwie „Transbud”. Był zaangażowany w druk i kolportaż nielegalnych wydawnictw sygnowanych przez KPN, takich, jak: „Gazeta Polska”, „Rzeczpospolita”, „Orzeł Biały”, a także broszur i książek wydawnictwa „Droga”. Przez pewien czas druk książek odbywał się w jego mieszkaniu. W miejscu pracy wchodził w skład Tajnej Komisji „Solidarności”, w ramach której prowadzono zbiórkę pieniędzy na podziemną działalność i kolportaż wydawnictw. Następnie jako kierowca w MZK kontynuował działalność opozycyjną. W trakcie pobytu za granicą na polecenie Leszka Moczulskiego miał nawiązać kontakt z Funduszem Obrony Demokracji na Wschodzie. Przygotowywał i brał udział w akcjach protestacyjnych i manifestacjach na terenie Warszawy. Utrzymywał stałe kontakty z Komitetem Pomocy Internowanym przy kościele św. Marcina i stamtąd organizował pomoc dla osób internowanych i zatrzymanych w zajęciach w dniu 31.08.1982 r. W związku ze swoją działalnością był inwigilowany i internowany w Ośrodku Odosobnienia w Warszawie Białołęce od 5.11.1982 r. do 13.12.1982 r.

9. Paweł Gierczak

W latach 1987-90 był jednym z aktywniejszych młodych działaczy Konfederacji Polski Niepodległej w Szczecinie, którzy w drugiej połowie lat 80-tych zaktywizowali działalność partii w tym mieście. Brał aktywny udział w działaniach szczecińskiej komórki KPN. W latach 1988-90 wielokrotnie uczestniczył w manifestacjach, pochodach, pikietach i happeningach organizowanych zarówno przez Konfederację jak i przez inne ugrupowania opozycyjne. Brał udział w kolportażu ulotek i prasy opozycyjnej oraz przygotowywał transparenty z hasłami KPN. Pomagał w organizacji kampanii wyborczej kandydatów KPN w wyborach do Sejmu w 1989 r.

10. Arkadiusz Grunwald

W drugiej połowie lat 80-tych będąc uczniem Technikum Leśnego w Warnicach nawiązał kontakty z działaczami Konfederacji Polski Niepodległej. W 1988 r. już jako student Uniwersytetu Szczecińskiego zaangażował się w działalność szczecińskiej komórki KPN i został członkiem jej kierownictwa. Uczestniczył w manifestacjach i nieoficjalnych obchodach rocznic państwowych zarówno w Szczecinie, jak i w Warszawie. Był zaangażowany w kolportaż ulotek i prasy opozycyjnej. Współpracował z powstałym z inicjatywy KPN Ruchem Katolickim Młodzieży

Niepodległościowej. Organizował młodzieżowe spotkania z działaczami KPN (Leszkiem Moczulskim, Romualdem Szeremietiewem). W czerwcu 1989 r. aktywnie uczestniczył w organizacji kampanii wyborczej kandydatów KPN w wyborach do Sejmu.

11. Krzysztof Hołowczyc

W latach 1986-90 był aktywnym działaczem Ruchu Wolność i Pokój w Szczecinie. Odmówił służby wojskowej ze względu na pacyfistyczne przekonania i wystąpił o skierowanie do odbycia służby zastępczej, którą odpracował w Państwowym Domu Społecznym w Nowogardzie. Uczestniczył w demonstracjach i happeningach organizowanych przez WiP w Szczecinie. Brał udział w działalności wydawniczej (przygotowując artykuły do wydawanego przez WiP w Szczecinie pisma „Ad Vocem”), akcjach ulotkowych i malowaniu napisów na murach. Uczestniczył jako delegat komórki oddziału szczecińskiego w ogólnopolskim Zjeździe Ruchu Wolność i Pokój, który miał miejsce w Poznaniu w dniach 4-5 marca 1989 r. W sierpniu 1988 r. został zatrzymany w trakcie rozdawania ulotek informujących o postulatach strajkujących w Stoczni Szczecińskiej i za „działalność naruszającą porządek prawno- polityczny” został skazany przez kolegium ds. wykroczeń w Szczecinie na karę grzywny. W okresie strajków w Stoczni Szczecińskiej w 1988 r. był członkiem Grupy Pomocowej przy Kościele Ojców Jezuitów w Szczecinie, która dostarczała pomoc materialną dla strajkujących i ich rodzin.

12. Krzysztof Zbigniew Lancman

W latach 1983-1986 współtworzył w Międzyzakładowym Porozumieniu Solidarności „Unia” struktury podziemne zajmujące się drukowaniem i kolportażem m. in. tygodnika „Wolna Trybuna”, miesięcznika „Unia”, książek, broszur i gazetek komisji zakładowych „Solidarności”. Następnie należał do Grupy Politycznej „Niezawisłość”, która w 1987 r. połączyła się z Konfederacją Polski Niepodległej. Był szefem technicznym „Wydawnictwa Polskiego KPN”, zaangażowany w wydawanie takich pism, jak „Gazeta Polska KPN”, czy „Droga”. Współorganizował lokale przeznaczone na drukarnie, pomagał w drukowaniu i kolportowaniu „Tygodnika Mazowsze”.

13. Cezary Łazarewicz

Od 1985 r. należał do Ruchu Wolność i Pokój. Był liderem WiP w Darłowie i uczestniczył w ogólnopolskich zjazdach w Rabce w październiku 1988 r. i w Poznaniu w marcu 1989 r. W latach 1987-1989 był współorganizatorem kolportażu wydawnictw podziemnych w Darłowie, drukarzem i kolporterem ulotek w Darłowie, Koszalinie i Kołobrzegu. Organizował pokazy filmów Videonowej w domach prywatnych. W latach 1987-1989 współpracował z Tymczasowym Zarządem Regionu Pomorze Środkowe. W 1988 r. współredagował podziemne pismo „Ucho”. Był redaktorem podziemnego pisma WiP „Rewers”. W 1988 r. był współorganizatorem akcji zbierania podpisów przeciwko planowanej budowie elektrowni atomowej koło Darłowa, a następnie demonstracji mieszkańców Darłowa w dniu 27.02.1989 r. Jako działacz Ekologicznego Klubu Obywatelskiego Ekoczuwanie w maju 1989 r. wraz z m. in. Franciszkańskim Ruchem Ekologicznym współorganizował Międzynarodową Konferencję

Ekologiczną w Darłowie. W 1989 r. był współzałożycielem KPN w województwie koszalińskim. Z uwagi na swoją działalność był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

14. Igor Miłoszewski

W latach 1985-89 był członkiem Federacji Młodzieży Walczącej w Szczecinie. W tych latach drukował oraz kolportował wydawnictwa bezdebitowe FMW, sporządzał transparenty i wywieszał je na widok publiczny, malował na murach zakazane hasła. W 1988 r. zaangażował się w działalność Konfederacji Polski Niepodległej, początkowo w ramach Ruchu Katolickiej Młodzieży Niepodległościowej- młodzieżowego ramienia KPN, później już w samej KPN. W RKMN i KPN był odpowiedzialny za działalność propagandową. Kolportował wydawnictwa bezdebitowe: ulotki, pismo RKMN „Słowo”, wydawnictwa KPN „Gazetę Polską” i „Drogi”, sporządzał transparenty, uczestniczył w konspiracyjnych spotkaniach członków KPN w Szczecinie, w listopadzie 1988 r. uczestniczył w spotkaniu z Leszkiem Moczulskim w kościele przy ul. Pocztowej w Szczecinie. Z powodu swojej zakazanej działalności w latach 1987-90 był kontrolowany operacyjnie w ramach spraw o kryptonimach: „Grafika”, „Karły” i „Oset”.

15. Jerzy Janusz Napierała – Nowak

W latach 1987-1990 jako student Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Szczecińskiego był jednym z czołowych działaczy KPN w Goleniowie i Szczecinie. Uczestniczył w tajnych spotkaniach i zjazdach oraz nielegalnych manifestacjach w Szczecinie i Warszawie. Przewoził i rozprawdzał prasę podziemną oraz brał udział w akcjach ulotowych, a także malowaniu na murach Szczecina i Goleniowa antykomunistycznych haseł. W latach 1987-1989 był kierownikiem grupy działania KPN w Goleniowie oraz członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Szczecińskim. Współorganizował strajk okupacyjny na terenie Wydziału Ekonomii o legalizację NZS.

16. Teodozja Szwed

W latach osiemdziesiątych była aktywną współpracowniczką podziemnych struktur NSZZ „Solidarność” i „Solidarności Walczącej” w Szczecinie. W latach 1983-86 była kolporterką nielegalnych wydawnictw i ulotek. Czynnie wspomagała działalność wydawniczą „Solidarności Walczącej”, a w jej mieszkaniu znajdował się punkt poligraficzny, w którym drukowano pismo „Solidarności Walczącej” „Gryf” oraz ukazujący się w podziemiu (od wprowadzenia stanu wojennego) tygodnik „Jedność”. W latach 1988-89 udostępniała swoje mieszkanie (zlokalizowane w centrum Szczecina) na potrzeby nadawania nielegalnych audycji radiowych.

17. Bohdan Jerzy Urbankowski

Był związany z niepodległościowym nurtem opozycji. W latach 1970-1973 był założycielem i członkiem grupy poetyckiej Nowego Romantyzmu, należał do Konfederacji Nowego Romantyzmu i w swej twórczości prezentował opozycyjne treści polityczne. W 1970 r. usiłował pozyskać chętnych do pisania dla wydawnictw zagranicznych, a w szczególności dla paryskiej „Kultury”. Utrzymywał kontakty z Leszkiem Moczulskim – aktywnym działaczem Ruchu Obrony

Praw Człowieka i Obywatela. W latach 1979-1980 był związany z Konfederacją Polski Niepodległej. Od 1981 r. kierował grupą „Forum” przy warszawskim klubie studenckim „Hybrydy”. Członkowie tej grupy w swoich utworach krytykowali zasady ustroju w PRL oraz generalną linię partii komunistycznej. Organizował niezależne spotkania młodzieży ze środowiska studenckiego w Akademii Wychowania Fizycznego. Zarzucano mu wykorzystywanie do wrogich demonstracji politycznych spektakli teatralnych wystawianych w teatrze w Płocku. Z uwagi na jego działalność opozycyjną oraz przemycanie antysocjalistycznych poglądów i treści w publicystyce był wielokrotnie zwalniany z pracy i inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Foto: Piotr Gajewski